

Múzeum vojvodinských Slovákov
Galéria Zuzky Medvedovej

RADOVAN JANDRÍČ

SPOMIENKY • USPOMENE

05. 04. – 12. 05. 2024

Samostatná výstava obrazov

**SPOMIENKY
RADOVAN
JANDRIĆ
SEĆANJA**

Samostalna izložba slika

Báčsky Petrovec, 2024

Kuće Radovana Jandrića ili traženje smisla u besmislu

Radovan Jandrić, kao slikar, je na putu traženja smisla u besmislu postojanja. Smisao, ili istinu postojanja je potražio, u novije vreme, u svom umetničkom naređivatu o kući. Likovna priča o kući, koja je nekada bila nečiji dom, nečiji individualni centar sveta, kući u kojoj se čovek rađa, kući u kojoj čovek umire. Kuća je individualni kosmos porodice, kuća je mesto radosti i mesto tuge. Kuća je pozornica, mesto na kojem ljudski život nalazi, ili gubi smisao. Ona je istina njegovog individualnog i porodičnog postojanja. Kuća je dom, mesto pripadanja, prostor koji nam pruža zaštitu. Radovan Jandrić je svega toga svestan, kao stvaralač, na intelektualni i emocionalni način. Slikajući stare kuće, ponekad i napuštene kuće, Jandrić nam priča vrlo emocionalnu priču o ljudskom postojanju bez prisustva ljudi na slici. Saopštava nam tako na umetnički način jednu duboku i univerzalnu istinu o smislu ljudskog postojanja. Pravu snagu ovoj Jandrićevoj umetničkoj ispovesti daje boja i način njenog korišćenja. Znalački birajući boje i njihove emocionalne vrednosti, umetnik ih slaže vrlo strpljivo, promišljeno i pažljivo, u slojevima. Na prvi pogled bi se moglo učiniti da pri slikanju koristi poznatu metodu francuskih pointilista, međutim to je samo spoljašnji utisak. U suštini, Jandrić, pomoću brojnih manjih segmenata, bojenih površina, različitih kolorističkih vrednosti vrlo vešto definiše formu prikazanog na slici. Na taj način se kuće na slici pojavljuju u jedinstvenoj i neponovljivoj atmosferi, iz koje zrači bogatstvo autentičnih emocija. Između ostalog i specifični nostalgični osećaj za izgubljenim smislim postojanja. Smisao je nestao, a ostala je da živi samo čista lepotu.

Jandrićeva osnovna umetnička filozofija na nekim od njegovih slika elabori-

ra i otkriva nam nova područja njegove umetničke mitologije kuće. Ova serija Jandrićevih slika se bavi temom prodiranja svetla u kuću kroz prozor. Sunčeva svetlost, koja prodire u zatvoreni svet ljudskog porodičnog univerzuma, na slika-ma Radovana Jandrića, unosi život u vidu sobnog cveća na koje pada. Sa ove serije slika, priča o kući se tematski širi i na druge Jandrićeve slike u kojima sa bavi interakcijom, ili bolje rečeno prodiranjem spoljašnjeg sveta okolne prirode i zelenila u kuću. Taj spoljašnji svet, od kojeg nas kuća razdvaja i štiti, je i mesto stvaranja slikara – umetnika. Na Jandrićevim slikama, umetnik pored svog slikarskog štafelaja dolazi u direktni i neposredan dodir sa spoljašnjim svetom, sa prirodom i njenom nesputanom snagom zelenila. Atmosfera ovih slika je jedinstvena i nadrealna zahvaljujući istim slikarskim postupcima nanošenja boje.

Radovan Jandrić spada u likovne umetnike koji se izražavaju figuralistički koristeći pri tome sva iskustva apstraktnog likovnog izraza nastalog u 20. veku. Karakterističan je i Jandrićev način prikazivanja ljudske figure koju ekspresionistički deformiše tako da ljudi prikazani na njegovim slikama dobijaju groteski oblik. Ova tendencija prikazivanja ljudskih figura je u likovnom stvaralaštvu Radovana Jandrića konstantna, kao što je groteskno i samo ljudsko nalaženje smisla u besmilu. Kuća je istinitija u Jandrićevom likovnom svetu i izgleda, da ima ipak više smisla u svetu ljudske nesavršenosti i prolaznosti.

Vladimir Valenčik,
likovni kritičar

Domy Radovana Jandrića

alebo vyhľadávanie zmyslu v nezmyselnosti

Radovan Jandrić ako maliar je na ceste vyhľadávania zmyslu v nezmyselnosti existovania. Zmysel, alebo pravdu bytia novšie začal vyhľadávať vo svojom umeleckom naratíve o dome. Výtvarný príbeh o dome, ktorý bol kedysi niečijím domovom, nieči individuálny stred sveta, domom, v ktorom sa človek narodil, domom, v ktorom umiera. Dom je individuálnym kozmom rodiny, dom je miestom radosti a miestom smútku. Dom je javisko, miestom, na ktorom ľudský život nadobúda alebo stráca zmysel. On je pravdou jeho individuálneho a rodinného jestvovania. Dom je domov, miesto kam patríme, miestom, ktoré nás chráni. Radovan Jandrić si všetko to uvedomuje ako tvorca na intelektuálnej a emocionálnej rovine. Pri maľovaní starých a niekedy aj opustených domov, Jandrić nám rozpráva veľmi precítény príbeh o ľudskej existencii bez prítomnosti ľudí na obraze. Zvestuje nám tak na umelecký spôsob jednu hlbokú a univerzálnu pravdu o zmysle ľudského jestvovania. Skutočnú silu tejto umeleckej výpovede dáva farba a spôsob je použitia. Znalecky si voliac farby a ich emocionálne hodnoty, Jandrić ich zoraďuje veľmi trpezlive, premyslene a pozorne vo vrstvách. Na prvý pohľad by sa mohlo zdieť, že pri maľovaní využíva známu metódu francúskych pointalistov, ale ide iba o vonkajší dojem. V podstate, Jandrić pomocou početných menších segmentov farebných plôch rozličných koloristických hodnôt veľmi šikovne definuje tvar znázornený na obraze. Tak sa Jandrićove domy na maľbe javia v jedinečnom a neopakovateľnom ovzduší, vyžarujúc bohatstvo autentických emócií. Okrem iného, aj špecifický nostalgický pocit strateného zmyslu existencie. Zmysel zmizol a zostala žiť iba číra krása.

Jandrićova základná umelecká filozofia na niektorých jeho obrazoch nám elaboruje a odhaluje nové oblasti jeho umeleckej mytológie domu. Totiž, jedna séria Jandrićových malieb sa zaoberá tému prenikania svetla cez okno do domu. Slnečné svetlo, ktoré preniká do uzavretého sveta ľudského rodinného univerza na obrazoch Radovana Jandrića

vnáša život v podobe izbových kvetov, na ktoré dolieha. Z tejto súrie obrazov umelecký príbeh o dome sa šíri aj na iné jeho obrazy zaobrajúce sa interakciou, alebo presnejšie, prienikom vokajúceho sveta, okolitej prírody a zelene do domu. Práve ten vonkajší svet, od ktorého nás dom oddeluje a chráni, je miestom tvorby maliara – umelca. Na Jandrićových obrazoch, práve umelec vedľa svojho maliarského stojana prichádza k priamemu a bezprostrednému dotyku s vonkajším svetom, s prírodou a jej nespútanou silou rastlinnej zelene. Ovzdušie týchto obrazov je tiež jedinečné a teraz už aj surreálne, vďaka rovnakým postupom maľovania.

Radovan Jandrić patrí k výtvarným umelcom, vyjadrujúcich sa figuralisticky, využívajúc pritom všetky skúsenosti abstraktného výtvarného prejavu 20. storočia. Charakteristický je Jandrićov spôsob znázorňovania ľudskej figúry, ktorú expresionisticky deformuje tak, že ľudia znázornení na jeho obrazoch nadobúdajú groteskný tvar. Tendencia znázorňovania ľudských figúr na taký spôsob je v jeho výtvarnej tvorbe konštantou, rovnačo ako je groteskné aj ľudské pátranie po zmysle v nezmyselnosti. Dom v Jandrićovom výtvarnom svete je pravdivejší a zdá sa aj zmysluplnší vo svete ľudskej nedokonalosti a pominutelnosti.

Vladimír Valentík,
výtvarný kritik

21. | Predvečer
Predvečerje

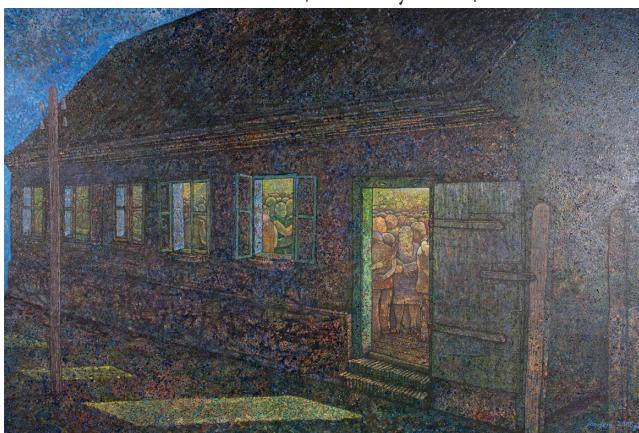
2. | Dom v M.
Kuća u M.

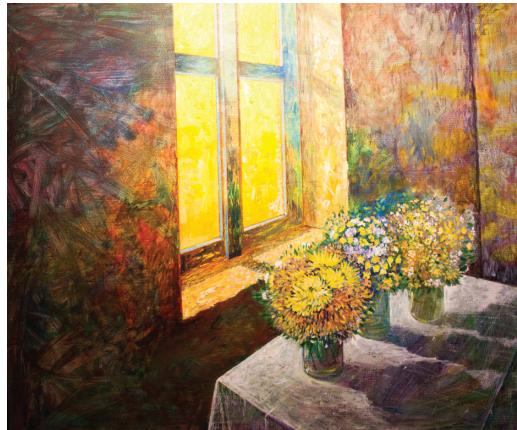
20. | Dom pre vtáky
Kuča za ptice

9. | Osamelý dom | Kuća na osami

1. | Tanec v kultúrnom dome | Igranka u domu kulture

10. | Jesenné kvety | Jesenje cveće

12. | Záves | Zavesa

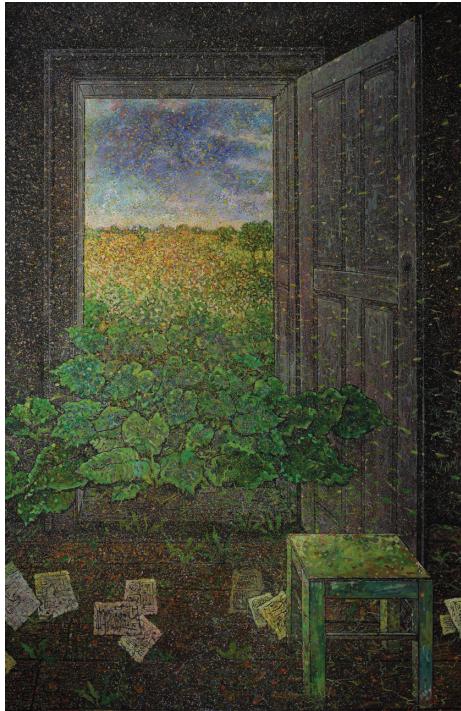
7. | Žlté kvety
Žuto cveče

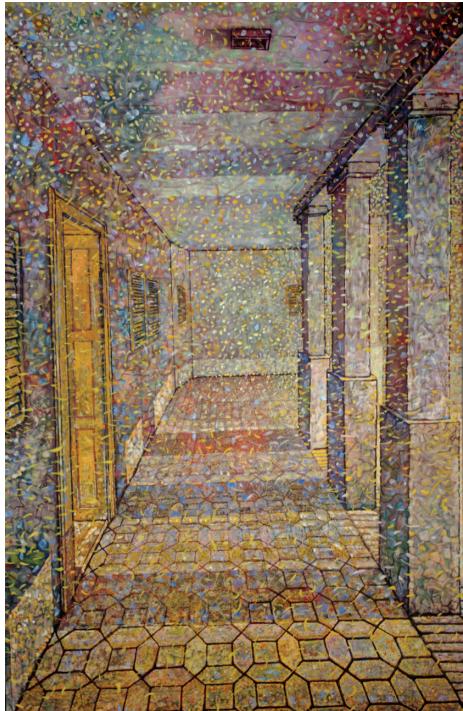
25. | Krčma Európa
Kafana Evropa

18. | Spomienky
Sećanja

16. | Ateliér
Atelje

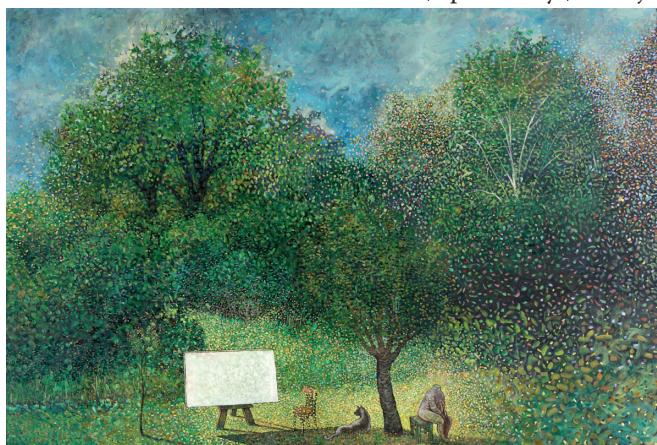
23. | Chodba
Hodnik

17. | Tajomstvo tvorby
Tajna stvaranja

19. | Spomienky | Sećanja

26. | V záhrade | U vrtu

ŽIVOTOPIS

Mr. Radovan Jandrić sa narodil 19. mája 1954 v Obrovci. V roku 1969 ukončil základnú školu a nastúpil na Strednú umeleckú školu v Novom Sade. V roku 1976 sa zapísal na Akadémiu umení v Novom Sade, potom prestúpil na Akadémiu výtvarných umení v Záhrebe, kde v roku 1980 ukončil štúdium v triede prof. Ante Kuduza. Postgraduálne štúdium ukončil na Fakulte výtvarných umení v Belehrade v roku 1983 v triede prof. Marka Kršmanovića.

Bol zamestnaný na mnohých školách a od roku 1994 pôsobil na Akadémii umení Univerzity v Novom Sade na oddelení grafiky na predmete grafika s technikou. V roku 2019 odchádza do dôchodku ako riadny profesor. Vo svojej odbornej práci a zdokonaľovaní sa zúčastnil študijných ciest do Nemecka, Talianska, Francúzska, Rakúska, Holandska, Maďarska a Grécka. Zúčastnil sa mnohých výstav a bienále doma i v zahraničí a mal 34 samostatných výstav.

Radovan Jandrić sa zaoberá kresbou, grafikou, maľbou a vitrážou.

Žije a tvorí v Novom Sade v ulici Toma Rosandića 1a.

BIOGRAFIJA

Mr Radovan Jandrić rođen je 19.05.1954. godine u Obrovcu. Godine 1969. završio je osnovnu školu i upisao Srednju umetničku školu u Novom Sadu. Na Novosadsku Akademiju umetnosti upisao se 1976. godine, zatim prelazi na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, gde je 1980. godine diplomirao u klasi prof. Ante Kuduza. Postdiplomske studije završio je na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu 1983. godine, u klasi prof. Marka Kršmanovića.

Bio je zaposlen u mnogim školama a od 1994. godine je radio na Akademiji umetnosti Univerziteta u Novom Sadu, na grafičkom odseku na predmetu grafika sa tehnologijom. Kao redovni profesor 2019. godine odlazi u penziju. U profesionalnom radu i usavršavanju je učestvovao na studijskim putovanjima u Nemačkoj, Italiji, Francuskoj, Austriji, Holandiji, Mađarskoj i Grčkoj. Učestvovao je na mnogobrojnim izložbama i bijenalima u zemlji i inostranstvu i imao je 34 samostalne izložbe.

Radovan Jandrić bavi se crtežom, grafikom, slikom i vitražom.

Živi i stvara u Novom Sadu u ulici Toma Rosandića 1a.

Zoznam vystavených prác / Spisak izloženih radova

1. Tanec v kultúrnom dome, olej na plátne, 180 x 120 cm, 2010
Igranka u domu kulture, ulje na platnu, 180 x 120 cm, 2010.
2. Dom v M., olej na plátne, 150 x 100 cm, 2022
Kuća u M., ulje na platnu, 150 x 100 cm, 2022.
3. Dom v B. Petrovci, olej na plátne, 150 x 100 cm, 2021 – 2022
Kuća u B. Petrovcu, ulje na platnu, 150 x 100 cm, 2021 – 2022.
4. Kalvária, olej na plátne, 150 x 100 cm, 2021 – 2022
Kalvarija, ulje na platnu, 150 x 100 cm, 2021 – 2022.
5. Zázrak v dome pre bezdomovcov, olej na plátne, 150 x 100 cm, 2022
Čudo u kući za beskućnike, ulje na platnu, 150 x 100 cm, 2022.
6. Kvety a okno, akryl na kartóne, 160 x 120 cm, 2021
Cveće i prozor, akril na kartonu, 160 x 120 cm, 2021.
7. Žlté kvety, akryl na kartóne, 160 x 120 cm, 2020
Žuto cveće, akril na kartonu, 160 x 120 cm, 2020.
8. Okno a ulica, akryl na kartóne, 170 x 125 cm, 2020
Prozor i ulica, akril na kartonu, 170 x 125 cm, 2020.
9. Osamelý dom, olej na plátne, 150 x 100 cm, 2019
Kuća na osami, ulje na platnu, 150 x 100 cm, 2019.
10. Jesenné kvety, akryl na kartóne, 160 x 130 cm, 2020
Jesenje cveće, akril na kartonu, 160 x 130 cm, 2020.
11. Zima, akryl na plátne, 190 x 130 cm, 2021
Zima, akril na platnu, 190 x 130 cm, 2021.
12. Záves, akryl na kartóne, 160 x 120 cm, 2020
Zavesa, akril na kartonu, 160 x 120 cm, 2020.
13. Ježiš, akryl na kartóne, 170 x 130 cm, 2021
Isus, akril na kartonu, 170 x 130 cm, 2021.
14. Zima, akryl na kartóne, 180 x 110 cm, 2021
Zima, akril na kartonu, 180 x 110 cm, 2021.

15. Zvädnuté listy, olej na plátne, 190 x 130 cm, 2008 – 2012
Uvelo lišče, ulje na platnu, 190 x 130 cm, 2008 – 2012.
16. Ateliér, olej na plátne, 190 x 130 cm, 2019
Atelje, ulje na platnu, 190 x 130 cm, 2019.
17. Tajomstvo tvorby, olej na plátne, 180 x 120 cm, 2017
Tajna stvaranja, ulje na platnu, 180 x 120 cm, 2017.
18. Spomienky, olej na plátne, 190 x 130 cm, 2010
Sečanja, ulje na platnu, 190 x 130 cm, 2010.
19. Spomienky, olej na plátne, 190 x 130 cm, 2012
Sečanja, ulje na platnu, 190 x 130 cm, 2012.
20. Dom pre vtáky, olej na plátne, 130 x 100 cm, 2019 – 2020
Kuća za ptice, ulje na platnu, 130 x 100 cm, 2019 – 2020.
21. Predvečer, olej na plátne, 140 x 100 cm, 2019 – 2020
Predvečerje, ulje na platnu, 140 x 100 cm, 2019 – 2020.
22. Dom, olej na plátne, 150 x 100 cm, 2019
Kuća, ulje na platnu, 150 x 100 cm, 2019.
23. Chodba, olej na plátne, 180 x 120 cm, 2018
Hodnik, ulje na platnu, 180 x 120 cm, 2018.
24. Zelená, ľúbim ťa zelená, olej na plátne, 180 x 120 cm, 2014
Zeleno, volim te zeleno, ulje na platnu, 180 x 120 cm, 2014.
25. Krčma Európa, olej na plátne, 170 x 120 cm, 2015
Kafana Evropa, ulje na platnu, 170 x 120 cm, 2015.
26. V záhrade, olej na plátne, 180 x 20 cm, 2015
U vrtu, ulje na platnu, 180 x 20 cm, 2015.

Organizátor výstavy / Organizator izložbe:
Múzeum vojvodinských Slovákov / Muzej vojvođanskih Slovaka

Za vydavateľa / Za izdavača:
Mgr. Anna Séčová-Pintírová / Msr. Ana Seč-Pincir

Autor výstavy / Autor izložbe:
Vladimír Valentík / Vladimir Valenčík

Jazyková úprava / Lektorisanje tekstova:
Vesna Valihorová-Filipovićová / Vesna Valihora-Filipović

Fotografie / Fotografije:
Mr. Radovan Jandrić / Mr Radovan Jandrić

Dizajn tlačeného materiálu / Dizajn štampanog materijala:
Mgr. Zdenko Lončar / Mast. Zdenko Lončar

Tlač / Štampa:
Scan & Print, Báčsky Petrovec / Bački Petrovac

Náklad / Tiraž:
100 výtlačkov / primeraka

Realizáciu výstavy finančne podporila
Obec Báčsky Petrovec

Na obálke / Na koricama:
titulná strana / titulna strana - č. / br. 5. - Zázrak v dome pre bezdomovcov / Čudo u kući za beskućnike
posledná strana / zadnja strana - č. / br. 24. - Zelená, lúbím ta zelená / Zeleno, volim te zeleno

